

Славейче

ИЛЮСТРОВАНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА ДЕЦА И ЮНОШИ

Излиза всѣки месецъ презъ учебната година. Годишенъ абонаментъ 10 лева предплатени.

Одобрень и препоръчанъ отъ М-вото на Народната Просвѣта съ окръжно № 1667 отъ 16. IV. 1937 година

Редакторъ: Георги Кръзовъ

Всичко — пари, писма, материали — да изпраща на адресъ: в. „Славейче“, ул. Чумерна, 29 — София. Пощенска чекова смѣтка № 624.

ГОДИНА ТРЕТА

БРОЙ 2

октомврий 1938

ДОСЕГАШНИ РЕДОВНИ СЪТРУДНИЦИ: Т.Г. Влайковъ, Дора Габѣ, К. Н. Петкановъ, Фани Попова-Мутафова, Ст. Станчевъ, Г. Хрусановъ, Б. Маковски, Н. Никитовъ, Г. Русинковъ, Г. Райчевъ, Сл. Красински, Тр. Симеоновъ, Паулина Станчева, Ст. Андрейчинъ, Чичко Данчо, Ан. Цанова, Елиня-Пелиня, Д. Немировъ, Йор. Стубель, Д-ръ Н. Станчевъ, Ненчо Саповъ, Сл. Ангеловъ, Лука Тодоровъ, Ан. Каралийчевъ, Н. Розалиевъ, Д-ръ Авр. Ив. Рапонски, Вл. Русалиевъ, П. Михайловъ, Ж. Божилова, Здр. Митовски, Ас. Калояновъ, В. Паспалеева, Гр. Угаровъ, Рачо Стояновъ, М. Грубешлиева, Бор. Василевъ, Мл. Исаевъ, Вл. Зеленгоревъ, Ст. Чилингировъ, Ст. Мокревъ, Л. Дойчевъ, М. Московъ, Хр. Огняновъ, Пантелей Матеевъ, Е. Багряна, А. Душковъ, Д-ръ В. Ив. Неновъ, Живко Тодоровъ, Вас. Илиева, К. Константиновъ, Ас. Развѣтниковъ, В. Каратеодоровъ, Дим. Шишмановъ, Г. Караславовъ, Ем. п. Димитровъ, Ив. Стратевъ, Змей Горянинъ, В. Лазаревичъ, Н. х. Младеновъ, Д. Друмевъ, Г. Атанасовъ, Ил. Бешковъ, Н. Тузсузовъ, Ст. Баровъ, М. Иосифова и др.

МАЙМУНКАТА

Изъ улицѣ на Варна вървѣше сръдна възраст циганинъ съ маймунка на раменѣ си. Маймунката, кафяворъждиво шимпанзе, стоеше клекнало върху едното му рамо и държеше ябълка, отъ която си гризѣше сегисъ-тогисъ, като постоянно дѣвчеше и въртѣше умнитѣ си очички на всички страни, за да не изпусне нищо интересно за нея.

Като преминаха две-три малки улочки, циганинътъ зави въ една улица, съседна на морската градина. Като извървѣ нѣколко двора и къщи, той се спрѣ при една градина, съ надписъ на входа: Вегетариански ресторантъ. Градината бѣше доста голѣма, послана съ чистъ, жълтъ пѣськъ и съ наредени маси, покрити съ чисти бѣли покривки. Въ градината имаше голѣмо дърво — тополя. Тази тополя бѣше клонеста, съ толкова широко разклонени клони, и съ такива хубави зелени листа облистена, че даваше сѣнка на цѣлия дворъ. Тя бѣше нѣщо рѣдко по красота.

Когато циганинътъ влѣзе въ градината, маймунката на рамото му изведнажъ вперитѣ си въ тополата. Тя спрѣ да хапе ябълката, спрѣ и да дѣвчи отхапаното. Циганинътъ отиваше въ бюфета и маймунката трѣбваше да си извива главата, за да гледа на тополата, понеже я отминаваша. Като влѣзе циганинътъ въ бюфета, маймунката отново зяеде ябълката си.

Въ бюфета той изпроси нѣщо за ядене и излѣзе да си отива, като мина пакъ подъ тополата. Маймунката пакъ загледа тополата, и ето че се хвърли на единъ отъ клонитѣ. Циганинътъ бѣше забравилъ да държи връвта, съ която тя бѣше вързана и това ѝ позволи да се мѣтне на дървото. Той ѝ извика нѣщо, но тя намѣсто отговоръ се покачи още по-високо. Тя си избираше клони и скачаше отъ клонъ на клонъ. Циганинътъ я викаше, но тя продължаваше да обхожда тополата на ширь и височина. Стигна до върха, зяеде тамъ ябълката си, разгледа наоколо, слѣзе пакъ на по-доленъ клонъ, прехвърли се на другъ, на трети. Тя се бавѣше дето ѝ харесваше и все заяждаше ябълката си. Така тя изяде ябълката, но продължи да бѣде на тополата и да скача нагоре и надолу по клонитѣ ѝ, по върха ѝ.

Циганинътъ я мамѣше съ много съблазни за ядене, но маймунката не се съблазняваше. Бедната, тя се намѣри въ своето отечество. Тя се усѣти въ своята люлка. Тя не бѣше родена въ непроходимитѣ девствени гори на тропицитѣ, а нѣкъде въ Европа, въ нѣкой

кафезъ, въ нѣкой циркъ, кждето майка ѝ е забавлявала хората съ научени пакъ отъ хората маймунджулци. Може би и майка ѝ да е раждана пакъ въ циркъ или въ зоологическа градина, но нейниятъ маймунски родъ е живѣлъ въ девственитѣ гори. Затова тя

чувствува горитѣ като жилище, и родина, и царство. На тази величествена тополя маймунката се почувствува като у дома си.

И чакъ следъ часъ и нѣщо циганинътъ можа да я хване. Следъ като я вика и моли съ ядене, следъ като ѝ се кара, пува, заканва да ѝ бие, той се качи най-после на дървото и я хвана. Тя не побѣгна, когато той посѣгна да я хване. Тя знаеше, че е робиня. Но на тополата тя изживѣ нѣщо странно и дивно, което циганинътъ не можеше да схване. А може би той схваше нейнитѣ чувства за волния животъ, но сърдцето на човѣка е тъмно.

Циганинътъ слѣзе отъ дървото съ маймунката и напусна градината. Додето се закриха въ завоя на друга улица, маймунката все хвърляше погледи на тополата.

Ст. Андрейчинъ

ЕСЕНЬ

Непрестанно вѣтъръ вѣе, гола глѣхне равнината, веселото слънце — де е, скрито горе въ небесата.

Оголѣла, черна, глуха шушне селската джбрава, леденъ мразъ отъ нея духа, облаци надъ нея плаватъ.

Есенята ни въ къщи гони, и презъ малкия прозорецъ гледаме, дѣждътъ се рони, птици чезнатъ въвъ простора.

Баба пакъ ще си подхване старитѣ си пѣсни чудни, ще я слушаеме събрани пакъ до късни нощи будни.

И ний всичко ще забравимъ — тоя вѣтъръ непрестаненъ, и надъ мокритѣ джбрави облацитъ насъбрани.

Никола Фурнаджиевъ

ДЕТСКА МОЛИТВА

Настана вече мрачна есенъ,
Наметна покривъ синъ надъ насъ;
Намръщень виси сводъ небесенъ
Съ мъгли, съ буря, съ дѣждъ и мразъ.

Погребва всичко мрачна есенъ,
Въ поля невиджатъ се цвѣтъ,
Въ гора не чуѣ се вече пѣсенъ,
Ни радостъ. Всичко тамъ замря.

Но, Боже, чуѣ сърдце ни клето:
Пощада имай ти къмъ насъ;
Дано запазишъ туй, което
Тѣши ни въ тоя мраченъ часъ.

Дано запазишъ ти въ душа ни
Надежда пакъ за благи дни;
Дано о, Боже, скоро стане
Промѣна въ нашѣ съдбини.

Дано следъ тази мрачна есенъ
Свѣтликъ отново възсия;
Да гръмне пакъ срѣлъ назъ пѣсенъ
На миръ, на радостъ въ роденъ край.

Моско Московъ

ТОМЪ СОЙЕРЪ НА ЕКРАНА

Томи Кели

Малкиятъ американски филмовъ артистъ, който играе ролята на Томъ Сойеръ, главниятъ герой отъ прочутата книга на Маркъ Твенъ „Приключенията на Томъ Сойеръ“

СЛЕДЪ ПЛУГА

Разпуква се земята леко,
вървя следъ плуга бодро азъ,
въ есенното небе далеко
на жерави дочувамъ гласъ.
А отъ земята лѣха пара,
така е свежа утринята,
орете, вий, воловци стари,
че тукъ е вече есенята.

Да хвърлимъ зърното въ земята,
за да кълни за новъ животъ
и да шумятъ край менъ житата
презъ пролѣтята — съсь едъръ плодъ.
Ора сега, натискамъ здраво
да вбня плуга въвъ прѣстѣта,
подъ монѣ рже корави
се ниже рохката бразда.

Ора и пѣсенъ нова пѣя:
за идващитѣ нови дни,
кога въ зеленини ще грѣятъ
и тия плодни равнини.

Симеоновъ Мариновъ

БЕЗПЛАТНАТА КНИГА--ПРЕМИЯ „Чудната стрела“ е подъ печатъ и ще се изпрати на всички редовни абонати на 15 декемврий! Побързайте съ изплащането на абонамента, за да получите книгата—премия!

Георги Райчевъ

ИЗПРОСЕНО НАКАЗАНИЕ

Въ нашето село живѣше единъ човѣкъ, когото всички наричаха лъжливъ Додю. Додю бѣше още младъ. Имаше живи баща и майка — добри хорица. Но още отъ малкъ навикна да поизлъгва. А и когато порастна не отвикна отъ лошата си привичка. Но пѣкъ и лъжитѣ му не бѣха Богъ-знае какви лоши и пакостни. Той лъжеше повече за да си направи само шега съ нѣкого или за да развесели хората.

Затова и хората не само не се сърдѣха на лъжитѣ му, а и постоянно го задѣваха и молѣха да имъ погоди нѣкой дяволия.

А когато се случеше и истината да имъ каже, пакъ никой не му върваше.

— Лъжешъ, Додю! — отвръщаха му тѣ, смѣха се и го отминаваха.

— Кой ви го каза? — питаха се единъ другъ хората. — Лъжливъ Додю ли? Не му вървайте! Излъгалъ ви е пакъ!

По нѣкой пътъ на Додю му ставаше много мъчно, дето не му върваха. Но кому да се сърди, като самъ си бѣше виновенъ.

Една празнична утринъ Додю влѣзе въ селската кръчма, поздрави хората, безъ да погледне нѣкого, и седна настрана замисленъ.

Кръчмата бѣше пълна съ весело настроени хора. Мнозина търсѣха съ кого да се заловятъ и да си направятъ шега. Шомъ видѣха Додю, зарадваха се и се заловиха съ него.

— Ей, Додю — подхвана го единъ — какво си се унесълъ такъвъ — да не мислишъ да вземашъ на турския султанъ царството?

— Остави го бе, Петре, — не виждашъ ли, че Додю пакъ лъжи крои! — обади се втори.

А трети, който бѣше пийналъ вече, извика на Додю: — Хайде, Додю, давамъ ти половинъ напалеонъ, ако ни кажешъ нѣкою лъжа, ама изведнажъ, безъ да я мислишъ.

— Додю, кажи ни! И отъ мене има още половинъ напалеонъ, — намѣси се другъ.

А Додю все мълчеше. Найсетне той вдигна глава, изгледа хората и нажалено имъ рече: — Я ме оставете, хора, че днесъ не ми е до шеги и смѣхове.

И пакъ наведе очи.

— Какво има?

— Какво се е случило бе, Додю? — запитаха хората.

— Какво? Не сте ли чули още? Тази утринъ нашиятъ стариятъ, баща ми, ненадейно се помина.

— Че какъ така бе, снощи го срещнахъ, здравъ и читавъ.

— Ей така. Тази утринъ стана рано и се залови да мѣстимъ единъ пълень кошъ съ царевица. Думахъ му: „Тате, недей, празникъ е днесъ, остави тази работа за утре“. А той. — Не! Та не! Хванахме